

A „KELET” előfizetési díja:

Videkre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

ÁZ ÉRTÉKESEBB CZIKKEK DUAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak

Határoz: beadózott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknl külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppellik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 86.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch gasse 10.) End. Mosse Publicitische Bureau Budapestben Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. V. hirdetések felvételi irod Budapesten Serviztár 5. sz.

Nyitlteri cikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Az erdélyrészi birtokrendezésről.

(Ájánlva a miniszterium által e tárgyban össze-hívott enquete-nek.)

XVIII.

(Gr. Schw. Gy.) A szegedi catastropha alkalmat és indító okot fog szolgáltatni nemcsak a Tisza-, hanem az egész Dunavidék szabályozására; e területhez pedig hozzá tartozik az egész Királyhágón inneni ország-rész is.

Ezekhez képest mi az összehívott enquette-et a kormány részéről egy épen olyan nagy fontosságn, mint következményeiben nagy horderejű intézkedésnek tartjuk s minden-esetre nagy érdemet szerzett magának a kereskedelmi miniszter ur azáltal, hogy ez in-terkedést megtette; azonban a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter nem áll — hogy ugy mondjuk: — a bel- és igazság-ügyminiszter gondnoksága alatt.

A kereskedelemnek, iparnak, mezőgaz-dászatnak, forgalmiügynek vannak bizonyos elutasithatatlan követelményei, melyek elől többé már nem lehet kitérni, melyek nem a törvények szempontjából itélendőek meg, a melyek már rég tuldulték magukat; s ugy hisszük: az az idő is tulhaladt állaspont már, midőn a földmivelés-, ipar- és keres-kedelemügyi miniszteriumot ötödik keréknek tekintették.

A nemzetgazdászatkak vannak bizonyos követelményei, melyeket ki kell végre-va-lá-hára elégténünk; s az igazságszolgáltatás-nak feladata ugyan, hogy védje a keresetet és birtokot; de az nem lehet hivatása, hogy a földmivélést és nyersterme-lést a jognak elvileg helytelen al-kalmazása által tönkre tegye, a nemzetgazdászati fejlődést meg-kösse.

Az erdélyi részek sajátságos és olyfon-tos viszonyainak eddigelő nem szenteltek megfelelő, megérdemlett figyelmet, ambar nem akarjuk egyáltalán tagadni, hogy a jelen-évtized elején némik történtek a földmivelés érdekében, a mi teljes elismerésre méltó.

Hanem közgazdászatkunk bajai nem or-vosoltattak gyökeresen s a kormány részéről nem nyilvánult teljes közgazdászati elvekből

merített befolyás sem általában a productió-ra, sem a consumtióra, annál kevésbbé érvé-nyesítettek üdvös befolyást a földművelésre ott, a hol elkerülhetetlenül kellene annak nyomaival találkozunk, sőt a fejlődés utjá-ból még azok az akadályok sem távolítottak el, melyek más államokban már e szá-zad elején mellőztettek.

Továbbá egész közgazgatási organismu-sunk a mai napig olyan, hogy egy, nemzet-gazdászati czélokat figyelemmel kíséző admi-nistratio már csak azért sem fejthet ki te-vékenységet, mivel a ministeri organumok az administraióval való minden összekötte-tés nélkül működnek, és mert megyeink nem felelnek meg a követelményeknek, melyeket velök mint közbelső közgazgatási közegek-kei szemben emelhetünk. Hiányzik nálunk az administraiiv középös hatóság, mely minde-nütt szükséges, a hol olyan roppant territo-riális különbségek, eltérések, a fogyasztási és termelési viszonyok olyan különfélésegei álla-nak fenn, mint Magyarországon.

Másfelől a miniszteriumok tul vannak terhelve a központi igazgatás ügyeivel s így aztán egy olyan kormányzati szervezet, a mily-en most a miénk, képtelen eleget tenni a valódi közgazgatás feladatainak, valamint másrészt önkormányzati rendszerünket sem nevezhetjük a kor kívánalmainak megfele-lőnek.

Vajha végre eljött legyen a kitartó, se-rény munkálkodás ideje és anyagi téren tö-rekednénk arra, ami halaszthatatlanul — már valóban halaszthatatlanul! — szüksé-ges; és vajha irányoznók végre már, a sok politizálás mellett, egy kissé intensivebb föld-mivelés fejlesztésére, iparunk emelésére és helyes forgalmi politika inaugurálására fi-gyelmünket!

Garibaldinak római dolgait, mint az ujabban érkező tudósításokból és lapokból ki-tűnik, a mi általunk jelzett felfogáshoz képest, másutt sem tekintik azon napirendre szorítottnak, a mely a nyilvánosság elől ön bocsátva. Általá-nos a nézet és ezt a sürűben felmerülő és rész-ben kalandos természetű hírek is megerősítik, hogy az actió-párt tanácskozási alatt más is lappang, nem egyedül az általános választásjog és az eskü eltörlés.

— Garibaldinak római dolgait, mint az ujabban érkező tudósításokból és lapokból ki-tűnik, a mi általunk jelzett felfogáshoz képest, másutt sem tekintik azon napirendre szorítottnak, a mely a nyilvánosság elől ön bocsátva. Általá-nos a nézet és ezt a sürűben felmerülő és rész-ben kalandos természetű hírek is megerősítik, hogy az actió-párt tanácskozási alatt más is lappang, nem egyedül az általános választásjog és az eskü eltörlés.

— Felkérni kegyedet, hogy mondjon le oly beavatkozásról, melyet keresztanyai czime nem igazolhat s mely felizgatja Klaudia kedélyét s ellentállásra ösztönzi azoknak okos tanácsaival szemben, kiket vérségi kötelék fűz hozzá s kik egyedül bírnak hatalommal felette.

— Jól van. De hátha megtagadom e ké-rését?

— Kegyed nem fogja megtagadni és azt leginkább éppen keresztleánya érdekében . . .

— Bocsánat. Megtagadom.

— Mit szándékszik tenni? Ismétlem, kegyed éppen semmi joggal nem bír, öt illetőleg.

— Mit tudom én, mit teszek? A körülmé-nyek szerint fogok cselekedni. Annnyit minden este-re tudok, hogy nem fogom engedni, hogy Klau-diát szerencsétlenül tegyék és örökön di fogok sor-sa felett. Most nekem is mindjárt indulnom kellett volna utra társaimmal, kik térnek vissza Pá-risba s látja, itt maradok.

Haget ur felállt, meglehetően zavarban volt, szemrehányást tett magának, hogy nem viselte magát oly szilárdsággal, minővel kellett volna s minőt Pivier asszony bizonynyal meg is várt tőle.

Azért jött ide, hogy rémület keltsen s fél-lig megverve láta magát e sajátságos nő által, ki mint valódi ökori jósnő állt előtte, ki minden perczben más arcot mutat s ki majd gunyora, majd komolysága által egészen felzavarja lelkét. Mereven állva előtte, azon gondolkodott, hogy mi módon vonulhasson vissza tisztességgel, végcsapást mérve ellenfelére. Komoly, sokat mondó kifeje-zé-gét tett 2,232 frt 35 krt, ehhez adva a fen-nebbieket, tesz: 2,346 frt 09 krt.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. apr. 24.

— **A nemzet hazafiságához** és emberbaráti szeretetéhez folyamodunk itt ujjolag szerencsétlen alföldi testvéreink érde-

* Kérjük a Nemere szerkesztőségét e sorokat ed-dig közölni.

llég nyíltan beszélnek, hogy a tervek ki vannak forralva a külállamok megtámadására, sőt bent a respublika felállítására is. A mint azonban mi vagyunk értesülve, a respublika kérdése má-sodkérdés most az olasz demokrata párt előtt, a fő az: megvalósítani az olasz egységet, a merre az olasz nyelv kiterjed s a hova az olasz uralom ért. Csak ennek az „Italia irredenta” szellemé-ben való megoldása után kerülne elő a respubi-ka kérdése. Addig a királlyal együtt működ-ni, a czél elérése és biztosítása érdekében szük-ségét látják.

— A vegyes megszállásról a kö-vetkező adatokat közli az Agence Havas:

Miután elvben elfogadták a hatalmak Orszországnak a vegyes megszállásra vonatkozó javaslatát, ellenjavaslattal lépett föl a porta, Duf-ferin angol nagykövet pedig a következő indít-ványt terjesztette az orosz kormány elé: 1. A nemzetközi bizottság mandatumát egy évvel me-ghosszabbítják. 2. Kelet-Rumélia fő kormányzójává Aleko pasát nevezik ki. 3. A fő kormányzó csak a nemzetközi bizottság beleegyezésével requirál-hat török csapatokat. 4. A porta egy évre le-mond a Balkán vonalának megszállásáról. 5. Bur-gaszt és Iktimant csekély török helyőrség fogja megszállani.

A porta javaslata csak az utóbbi pontban különbözött az angol kormány javaslatától, mert Burgaszon kívül még néhány más helyet is meg akart szállani.

A pétervári cabinet sok alkudozás után el-fogadta az angol javaslatot, azzal a kikötéssel, hogy Iktimant nem fogják megszállni a törökök, Burgaszt pedig csak aztán, ha az oroszok kiűri-tették Kelet-Rumeliát és Bolgárországot, végre, hogy a nemzetközi bizottság egyszerű szavazat-többséggel nem döntheti el a függő kérdéseket.

Az idézett forrás szerint Kelet-Rumélia ki-űritését május 3-án tekinti megkezdettnek az orosz kormány, befejezettnek pedig augusztus 3-án.

KÜLFÖLD

A Novi-Bazárra vonatkozó conven-tió, mely a porta és monarchiák közt kötö-tett, végre aláíratott. Egy nagy nehézség gördült el ezzel az utóbbi s a keleti láthatár jelentékenyen tisztult; a berlini szerződés végrehajtásának ügye pedig egy hatalmas lépést tett előre. Sok küzde-

gyon harcias kedélyhangulathban érzem ma-gamat.

A színésznő hangja e perczben még zeng-zetesebbnek tetszett a tanár előtt, mint minőnek eddig találta, remegés futott át tagjain, midőn a hölgy merőn tekintve rá, kérdezte:

— Barát, vagy ellenség?

— Hogyan tudnék én . . .

— Ön mint követ jött hozzám; elmondván küldetése czélját, misem akadályozza, hogy az ön pártomra térjen át.

— Csak nem hiszi ezt felőlem! . . .

Nem hihető-e az ember, ön elérmült ar-czát látva, hogy Klaudia vesztlére törekszem? Egy-általán is miről van itt szó? Azt kieszközölni, hogy ahogy azonban nőt a kit szeret. Nő bizony nagy bűn is ez! Mi van a világön érdekesebb és meghatóbb, mint a valódi szerelem . . . Ön ösz-szeránczolja szemöldökét, de hasztalan igyekszik szigorú kifejezést adni arcának . . . Hogy egy vén, álszentekedő, tulmerv, vidékies erkölcsök-kei bíró asszony félreismeri a szerelmet, az még csak rendjén van. De ön is? Emlékezzék vissza, ön bizonyosan szeretett már. . .

A tanár tagadással rázta fejét, letörölve a homlokát elborító verítéket; fel akart állni, de a kis kezek ismét megragadták s kényszerítették űlve maradni, mozdulatlanúságra kárhoztatva őt. Hogy mit beszél azután a szép nő, azt ő nem hallotta. Szemei figyelemmel vizsgálták annak minden arczvonásit, minden részletét, azon izle-tes öltözéknek, melynek összhangzó választékos-sá-gát látta, melynek minden részlete egy 1853. febr. 27-iki felhívásának köszöni eredetét, midőn Libényi szabólegénynek I. Ferencz József ellen intézett merénylete szerencsések meghiusult. A főherczeg felhívása az egész birodalomban élénk vizshangot keltett és a monarchia minden részé-ből gazdagdon folytak be a pénzbeli és templomra felhasználható tárgyakbeli adományok s az 1855-ki év végével ez önkénytes okmányok összege 1 mil-lió 800 ezer frtra rugott. A bécsi hivatalos lap 1854. april 2-án hirdetett pályázatot a templom-tervrajzra s a 75 pályázó közül Ferstel Henrik (szül. 1823-ban) nyerte el a kitűnő jutalmat.

lembe, sok diplomatai alkudozásba és tárgyalásba került, de végre meg van.

E fontos hírrel egyidejűleg tudatják távira-taink, hogy az osztrák-magyar kormány nem szán-dékszik az évben igénybe venni a jogokat, melye-ket az immár létrejött conventió nyújt. Egyelőre nem is látszik ennek szüksége. De ki tudja, mi-nő fordulat vehetnek az események a szomszéd-ban, Kelet-Ruméliában, ha véget ért az orosz oc-cupatio?

Az egyiptomi alkirály mégis csak ke-ményen tartja magát a széken. Nem régiben azt jelenté a sürgöny, hogy a szultán kész elmozdi-tni Ismail pasát az alkirályi székből, melyre Hal-im herceget fogná aztán ültetni; meg hogy a francia és különösen az angol kormány nem riadnák vissza a végletektől sem. Mindebből egy szó sem bizonyult valóznak. Mert most utóbb, mint a „Pol-Corr.” konstantinápolyi leveleiben olvassuk, a khe-dive nem cselekedett épen csupán a maga szakál-lára, midőn kitévé a kormányból a francia és angol ministerek szűrét, a khedive azért lépett föl ily merészen és draszticusan, mivel hogy két külföldi kormány által erre fölbátoritva lett.

Hogy pedig a szultánt kiengesztelhesse, en-nek is utját-módját tudta ejteni az alkirály. El-küldte Konstantinápolyba Talaat pasát, állítólag 600,000 török fonttal, hogy ezen „meggyőző ar-gumentumok” segítségével némely ellenséget elhall-gattasson s némely ingadozó barátot fölbátorítson. Talaat pasa járatos ember a török fővárosban, jól ismeri a szultáni palota minden ki- és bevezető utjait. Aztán a szultán is azt tartja, hogy az a legjobb alkirály, a ki legjobban fizet. Azonkívül a török uralkodó tekinti az alkirályban az izlám tekintélyének s a szultáni praerogatíváknak védel-mezőjét, kit bárki kedvéért s oly könnyű szerial nem fog elejtetni.

Egy külföldi író a napokban beszélt Halim pasával, ki állítólag alkirályjelölt lett volna Isz-mail bukása esetén. Halim ezuttal kijelenté, hogy legkisebb kilátás sincs az alkirályságra, mert Isz-mailnak sok pénze van s kifizetheti az esedékes szelvényeket.

vesznek a nemzetközi bizottság a hét végén már készen lesz az egész statutummal. Kilátásban levő kormányzó: Aleko (Vogorides) pasa, kinek apja első fejedelme volt Számosznak 1818-ban s azután a dunai fejedelemségek kaimakámjává nevezett ki, miután Kallimaki herczeg Mohamed szultán paran-

kor riadt fel ábrándiból, midőn a színésznőt dia-dalmas örömmel hallotta felkiáltani:

— Ah! jól tudtam én, hogy mutatott szí-gora nem volt más, csunya álarcznál, melyet csak azért tett fel, hogy engem megijesszen, s melyet ön tudtam, hogy el fogok távolítani!

Meg van tehát ígérve, megígérve s ünne-pélyes esküvel megpecsételve!

Mit ígértem meg?

— Hogy elindulásom előtt módot fog ön nyújtani nekem, hogy meglátthassam még egyszer keresztleányomat, vele beszéljek s értekezzem a teendő fölöl.

— Én éppen semmit sem ígértem meg kegyednek.

— Bocsánat. Intett ön fejével, így ni.

— Kegyed csalódik.

— Oh! minő álnok ön! Pedig én nagyon kevésbé megelégszem, nem sokat kívánok öntől. Mit gondol, ha Klaudia szülői életben volnának, megtagadnák-e tőlem, hogy megöljem kereszt-leányomat?

— Nem, úgy hiszem . . .

— Kívánja, hogy térdén állva kérjem önt erre?

Heves ütések reszkettették meg az ajtót e peczen.

— Johanna! kiáltott több női hang, mi meggyűnk, isten veled Johanna!

— Ezek társnőim, kik indulnak a vasut-tal. Én itt maradok, mivel birom ön ígkrétét.

Három négy színésznő, utiasan öltözködve, pitevái uas aszupaiu egyen-nappal egy ornek kell szolgálatot tennie. — Ezen örnek arra kell ügyelnie, hogy hatósági engedély nélkül sehol se függessenek ki falragaszokat és az utczán ne szór-janak szét kárt okozó tárgyakat. Az örök tartoz-nak mindenkit, ki ilyet tesz, elfogni és az ily személyek 25 rubelt fizetnek, vagy 7 napi fogsá-got kapnak ha először érik őket tetten; ha má-sodszor érik rajta, kiutasítják a városból. — Oly háztulajdonosok, kiknél az örök nem végzik szolgálatukat, 500 rubel bírságot fizetnek. Ezen ren-delet három nap mulva életbe lép. Minden fegy-verkereskedő hét nap alatt a rendőrvéghez beadja

csára lefejeztetett. Aleko most Ató-Kutsiban (Oláh-országban) lakik, hol nagy birtokai vannak. Nagy támogatásban részesíti a bolgár iskolákat: Bur-gasz, Slivnó, Tatár-Bazárdisk bolgár iskolát és egyesületeit ő látja el könyvekkel és ujsá-gokkal.

A pétervári merénylet.

A „N. W. Tageblatt” Solowejffről a töb-bek közt ezeket közli: Azon vallatásokból, me-lyeknek Solowejff alá vettetett, a következő rész-lekek ismeretesek: Leontjoff szenator, ki a vizsgá-lattal meg van bízva, azt kérdezte Solowejffől: „Kire akart ön löni? Vádolt így válaszolt: „A czárra!” — „Mit akart ön ezen merénylettel el-érni?” — „A czárt megölni.” — „Miért?” — Mivel a muszka nemzetnek emberhez méltó létet nem akar adni.” — Vannak e önnek büntársai?” — „Igen is.” — Kik azok?” — „A muszkák, kik ép ugy mint én utálják a despotismust.” — „Hogy hívják őket?” — „Azt nem lehet tudni, mivel számuk roppant nagy.” — Többet nem le-hetett Solowejffől megtudni. — Az ő magavise-lete nagyon nyugodt és szilárd. Az elfogatások azonban folyvást tartanak minden kormányzóság-ban. Mind ez ideig háromszáz hetven katonaiszt lett elfogva. A forrongás a tartományokban pedig mindig növekedik. A czárnak mind ezen részle-tekről tudomása van. „A zsarnok vére fagy”, ha ezeket hallja és nem is lehet rajta csodálkozni, hogy ezen hírek egyiránt hatnak szellemére és testére. A hírek egészségi állapotáról legkedvezőt-letebbek. Lélekzetszorulásokban szenved és színe halálaspáadt. — Az orvosok komoly fűdő bajtól félnék.

A muszka kormány annyira elvesztette fe-jét, hogy már azt sem tudja, közegei közül ki van még életben, és melyike gyilkoltatt meg. Erre mutat az, hogy Sándor czár e hó 13-dikán Knopp ezredesnek hű szolgálatai jutalmául a szent Anna rend második osztályát ajándékozta, holott Knopp még márczius derekán meggyilkoltatt.

log zászlóalj egy számos fogolyból álló csápatot, többnyire politikai bűnösöket, Cherol felé kísér-vén, a foglyok az uton, közel Kamercsayhez, fel-lázadtak, a katonáknak estek, őket lefegyverezték és futásra kényszerítették, azután pedig magok is elszedték minden irányban. Később ugyan

A parvi utca, mely összeköttetésül szolgál az alsó és felső város között, mindig egy óra felé sok járó-kelőkkel van telve. Alig haladott né-hány lépést, megállította őt egyik tanítványának atyja.

— Jó napot Haget ur. De mi baja önnek? egészen ki van izzada . . .

Husz egyén intézte ugyan e kérdést hoz-zá s a tanár mindannyiszor föle hegyéig elpi-rult emiatt. Végre, hogy kikerülje, a sok alkal-matlan kérdésösködések elől e szűk mellék utcák-ba tért be, s arra folytatta utját.

Megígérte volt Pivier asszonynak, hogy be-fejezve küldetését, elmegy hozzá, s szíwtot ad eljárásról; borzadt csak a gondolatjától is an-nak, hogy minő fogadtatásban részesülne ott most, ha elmondandó az igazat; abban bizonyos volt, hogy nem mutatott annyi szilárdságot, mennyit oly jellemű embertől várni lehetett volna; de ap-róra véve, és részletezve minden felmerült körülményeit a mai napnak, mely korszakot fog ké-pezni életében, abban állapotott meg, hogy va-lódi szentnek kell vala lennie annak, ki eköntu-dott volna állani olyan kísértésnek, melylyel neki kellett küzdeni; aztán ő maga tudta legjobban, mit kelljen tartani saját érdemei fölöl, és szeré-nyen elismerte, hogyha egy vidéki tanodához lá-n-czolt létnék kötelmei, egy asceta életmódjára kár-hoztatják is őt, a hajlam ehhez merőben hiányzik nála. Midőn észre vette, hogy ábrándozás közben a gyár közelébe érkezett, birtelen visszafordult, arra a meről jött: visszatért ismét a templom felé. — — — — — 117.60. London 57.40.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Dr. Máthé Dénes
fogorvos

Kolozsvárra hazatérkezvén, e **hó vé-geig** marad itt. Rendel sétatér-utca, We-ress-ház, d. e. 9—12-ig d. u. 2—5 óráig.

ezen foglyok közül többen ismét elfogattak, de nagyobb részük mégis elmenekült.

Végre még nem lehet említetlenül hagynunk a „Tifliszi Wiestnik” jelentését, mely így szól: „Most már a borzasztó forradalmi titkos bizottság városunkat is kezdi nyugtalanítani. Ápril 10-ke óta naponként sok ezer példányban lázító proclamációk szórótnak szét vagy ragasztatnak a falakra. Ezekben ki van mondva, hogy az egész város el fog pusztítani, ha az igazgatás élén álló egyéniségek le nem lépnek. Ápril 14-én csakugyan a fenyegetést keresztül is vitték, mert a várost három oldalról felgyújtották. Szerencsére szélesend volt és a tüzoltók elég jókor érkeztek mindenféle, hogy a kár nem volt oly nagy, mint eleinte tartották tőle. Egy három-emeletes ház mégis leégett és a kárt ott 20.000 rubelre becsülik. De ki kezkesedik érte, hogy ezen gyújtogatások nem fognak ismétlődni? A bajt még azon körülmény is súlyosítja, hogy a helytartó jelenleg Pétervárott időzik és a katonaság nagyobb része a török határon áll.

A novibazári conventió.

A novibazári conventió tartalmát a következőkben ismertetjük: Az Ausztria-Magyarország és a porta közti conventiónak sem új jogszimmet, sem új állapotokat nem kell teremtenie s arra kell szorítkoznia, hogy a két hatalom helyeslése mellett létrejött berlini stipulációknak egy külön megegyezésben adjon kifejezést és azokat kibővítsé. A conventió, mint az a két hatalom képviselői által aláíratott, nagy engedékenység és mérséklés jeleit mutatja, melyet mindkét [részt] gyakoroltak. Bizonyos tekintetben [érdekesebb] annál a mi benne áll az, a mi abból hiányzik s a mi a porta eredeti intenciói szerint föl lett volna veendő. A conventió a porta közvetlen helyeslése által a boszniai és hercegovinai dolgok mai állapotának új formaszereit alapot ad. A két tartomány a jövőben is a szultán világos helybenhangyásával fog Ausztria-Magyarország által occupáltatni és korlátlanul közigazgatatni. E mellett azonban megengedik, hogy „Bosznia és Hercegovina occupatiójának ténye által a szultán egyeduralmi jogai e tartományokban nem szenvednek rövidséget.”

A conventió továbbá megerősíti Ausztria-Magyarországnak a novibazári kerületet illető jogait egész terjedelmükben, a nélkül, hogy e mellett a porta egyidejű megszállási jogát bármily pontra nézve kizárja. Mindkét hatalom helyőrségi jogát szabályozza mindkét birodalom érdekeinek és a berlini szerződés szellemének teljesen megfelelő módon. A conventió által a monarchia a porta formaszereit engedélyt bírja, hogy csapatait Mitroviczig előre tolhatja. Monarchiának most a „nagy pontok” viszonyok megengedik, e kerület legnagyobb részében a rend fenntartásáról való gondoskodást Törökországnak fogja átengedni. Legfőbb a megszállási jog megjelölésére fog nehány, csaknem közvetlenül a bosnyák határon fekvő helysége megszállatni, mihez se új kádások, se külön csapatok nem lesznek szükségese. Ily helységeket utóbbi időben ismételtén Preboj, Prijepolje és Bjelopolje neveztek. Mindezek a novibazári kerület szélén fekszenek és nagyon kis távolságban a jelenleg már elfoglalt vonaltól. Talán Taslidje is föl fog vétetni a megszállási területbe, jóllehet már maga az osztrák-magyar csapatok közelsége is elégséges volna, hogy az ottani mult agitatiókat véget vessenek. Mindezek után a conventió nem csak új czimeket, de új tényeket se terem s egyszerűen kifejezésre két hatalom barátságos megegyezésének a berlini szerződés egy fontos, sokat megtámadott stipulációját fölött, egy új jele e szerződés correct végrehajtásának s az Ausztria-Magyarország és a porta közti félreértések időszakának legalább viszonylagosan kielégítő befejezésére.

Egy orosz forradalmi proclamáció.

A Pétervárott titokban szerkesztett forradalmi közlöny, a Zemla-i Wola (Ország és szabadság) a következő felhívást teszi közzé:

Zemla-i Wola! E két bűvös szó már többször felélesztette az orosz nép lelkében a leg hatalmasabb érzelmeket. Kélt izben majdnem összerombolták Oroszország állami szerkezetét és még most is mozgásban tartják a szürke parasztság lelét. Oroszország egyik végétől a másikig Zemla-i Wola! ez azon két jelszó, melyet az orosz történelemhez és szellemhez hű eldeink a hatvanas években (Herzen és Bakunin) zászlójukra irtak. E két szót írjuk mi is zászlónkra, mert erősen meg vagyunk győződve, hogy csak azon kulturai formák bírnak történelmi jövővel, melyek a népek lelkében és észjárásában gyökereznek, és azt hisszük, hogy nem lehetséges a nép számára oly ideálokat teremteni, melyek nem egyeznek meg azokkal, melyeket a történelem korábban már kifejlesztett.

A forradalmak a népek művét képezik, melyeket a történelem készít elő. A forradalmárok nem képesek a mozgalmak határozott irányt adni. Ok csak a történelem eszközei és a népakarat tolmácsi lehetnek. Feladatunk abban áll, hogy a népet saját követelesei értelmében és szellemében szervezzék, azt ezen czélok elérésére harczra hívják és ekként a forradalmi mozgalmat siettes-

sék. E czél: teremteni országot, mely közös java azoknak, kik azt művelik, — létesíteni a szabadságot, minden ember e közös jogát saját maga felett intézkedni.

Elvenni a földet és birtokot valamennyi bojtártól és egyéb birtokostól; a hatóságok elűzése és néha azok teljes kiirtása, elűzése az államhatalom valamennyi képviselőinek és ezek helyett kozák-kerületek szervezése, vagyis szabad, autonóm községek alakítása, választott, felelős és elmozdítható tisztviselőkkel, kik a népakarat végrehajtói, ez volt elve mindig Pugatsoff, Razin és társainak és szociál-forradalmi követőinek. Ezen programot követi ma is az orosz népnek kétségtelenül tulnyomó része és azért e programot mi is, a népporradalom képviselői, elfogadjuk, s a föld kérdését helyezük előtérbe.

A gyárkérdést egyelőre mellőzzük. A föld kérdésében létrejött forradalom bizonyára már a második napon a gyárak kisajátítására és a tőke-vállalatok megsemmisítésére fog vezetni, minthogy a jelenlegi gyári és tőkeállapotok magát a forradalmat veszélyeztetnék és ásnák meg sirját.

Azért a városokban minden szocialis mozgalom, ha azaz országos mozgalomtól függetlenül szerveztetünk, kétségtelenül az agrar szocialismussal találkoznak. Ezen szempontból nem fogunk programunkba oly kérdéseket felvenni, melyek a jövő szocialis alakulások concret formáit érintik. Ez a jövő kérdése. Mi a jövőt magára a jövőre bizzuk. A jelenre nagy feladat vár: a népporradalom megvalósítása, mely egyedül képes szocialis alapokon s a nép szellemében a jövő szocialis alakulást kifejleszteni.

A király ezüst lakodalmá.

Bécs, ápril 23.

Bécs utcái ünnepi színt öltöttek. A belváros legtöbb utcájában az egész Ringen csaknem minden ház lobogókkal, babérokoszorúkkal, fénygalyalval és az uralkodó család képeivel van díszítve. Legnagyobb pompát fejtenek ki palotáik díszítésében az utóbbi időben nemesi bárói rangra emelt háztulajdonosok: Schey, Springer és Wertheim bárók voltak az első, kik gazdag bárony és arany díszítmenyekkel rakták tele házfaikait. — Azonkívül a Grabenen a Haas-féle palota, és az Azienda-udvar, továbbá b. Leitenbergné palotája és a Gautenbaum-társulat háza vannak leg több izléssel díszítve. Délfel a ma mind nagyobb mérvet öltött házak díszítése; a belváros legnagyobb része csupa zászló és szőnyeg. A külső talmak képviselői az általuk lakott házakat szintén átalakítják az ünnepi hangulatnak megfelelőleg. A francia nagykövetség nagyszerűen készül felkíteni háza homlokzatát; a török követség főteremében a szőnyeg és a falak díszítésével díszíti fel lakhelyét; még a japáni is kitesz magáért s izléssel alakítja meg a guirlandokat és lombfüzűket lakása erkélyén.

Az utcákon a néptömeg hullámzása példátlan mérvet ölt, a tölgyes már holnap sem lehet nagyobb a mainál. Az utcákon nemcsak a gyalogutak, de az utcák közepe is telides tele van nyüzsgő, tolongó sokasággal, mely közt az arra vetődő kocsi vagy teher szekér csak ügygyelbajjal halhat el.

A császár és császárné tegnap délelőtt 11 órákor folytatták a küldöttségek, szerencsekívánatok és feliratok fogadását. A Burg- és Mihálytér ismét nagy embertömeg foglalta el, hogy lássa a fényes küldöttséget.

A küldöttségek közt ma első helyen volt a maltai rend küldöttsége, melyet Csehország nagy priorja vezetett és még a következő tagokból állott: Riesenfels Lajos báró, Thurn és Taxis hercege, Lichtenstein herceg, Thun-Hohenstein, Metternich Richard herceg, Hohenlohe-Waldenburg herceg, Jarosch József gróf convent prior, Langer-Launsparg chevalier de grave és Haberler Ferencz lovag.

Ezek után érkeztek szintén fényes díszruhában, nemességi deputációk Cseh-Morva- és Gácsországból, Alsó-Ausztria, Stájerország, Krain, Szilézia és Tirolból. Ezek után az evangélikus egyház képviselői és végre a szera jövő i küldöttség fogadtatott.

A fogadalmi templom építése ma befejeztetett s a templom ünnepélyesen átadott a protektorának Károly Lajos főhercegnek. Az egyháztól a körünyt terjedő terek szufova voltak nézőkkel, fényes fogatokkal, minden ház fellobogóva. Az egyház kapuja előtt ki volt tűzve a birodalmi lobogó. Ide hajtottak a meghívott vendégek, köztük képviselők, községi tanácsosok, azon építésszek, kik a gyönyörű egyházat teremtettk. Neuwald polgármester, Marx lovag rendőrőrnök, Conrad báró helytartó, Kutschker bibornok bécsi herceg-prímás. Déli 12 órákor megjelent Károly Lajos főherceg nejével és családjával. Az egyház kapujánál megállt. Ferstel építész, Kutschker bibornok, a helytartó és polgármester fogadták őket és a templomba kísérték. Beléptüknl az orgona azonnal megzendült. A vendégek feltett kálppal voltak a templomban, mivel az még csak holnap fog beszenteltetni. A helytartó ezután a pártfogó Lajos Károly főherceg átnyújtotta az emlékérmét. A főherceg erre örömet fejezte ki az egyház felépítésén és a császár nevében kijelentette ő felsége megelégedését, mely főleg azokhoz volt intézve, kik leginkább járultak ezen épület

felépítéséhez, jelesül a végrehajtó bizottsághoz, kik is rendjelekké jutalmaztaták meg érdemeikért. Ferstel építész a főherceghez intézett beszédében felemlítette Miksa mexikói császárt, ki nem élvette a szerencsét, hogy a templom építését befejezve lássa; ő volt a szent épület alapítója és Károly Lajos tőle örökölte a pártfogói méltóságot és az épületet szerencsésen be is fejezte. Ezután a férfi dalegylet a néphymnuszt énekelte. Ferstel építész a főhercegnek átnyújtotta az egyház kulcsait, ez viszont azokat Kutschker bibornok érseknek, mint ez egyház főpapjának adta át. — Végre a fogadalmi táblák is lepleztetk. A főherceg azután bemutattatta magának valamennyi a templom építésénél foglalkozó művészeket és iparosokat. — Az ünnepélyt a férfi dalegylet Händel „Messiás”-nak egy részletével fejezte be.

A külföld is ünnepélyesen üli meg a császári pár ezüst lakodalmát. Lipcséből jelentik, hogy 24-kén délelőtt 11 órákor a katolikus templomban ünnepélyes isteni tisztelet tartatik Te Deummal. Este a városi színházban díszelőadás, melynek tiszta jövedelme a lipcsei osztrák-magyar segély egyletnek ajánlatik fel. Az előadás után az osztrák-magyar segély-egylet tagjai és ezek vendégei a színház ünnepélyesen feldíszített buffet-termében gyűlnek össze.

Warsóból jelentik: Polbillen osztrák alattvaló azon kérelemmel járult az illetékes hatósághoz, hogy az osztrák császári pár ezüst lakodalmát alkalmából engedélyezzen egy felirat szerkesztését és aláírását. Kotsburg főkomandó a kérelemnek azonnal helyt adott és a rendőrőrnök iródját engedte át azon czélból, hogy ott az aláírások eszközöltesse. Az összes itteni osztrák alattvalók sietnek aláírni és adakozni egy ünnepélyes isteni tisztelet megtartására. Az isteni tisztelet holnap 24-én fog megtartatni.

Este Bécsben a Ringstrasseban oly roppant összezúfolódott a néptömeg, hogy a kocsi forgalom lehetetlenné lőn, kivált a császári várpalota felé, úgy, hogy a belső udvart az átjárók elől el kellett zárni. — A kocsi indulása az udvari esztélyhez hét óra előtt kezdődött és tovább tartott egy óránál, mivel a kocsi minduntalan megakasztattak. Mintegy ezer kocsi volt, több mint 2000 vendéggel. Pontban 8 órákor a császári pár jelent meg. Hunyady gróf főudvarmester által bejelentve. A császárné vadgalmaszin ruhát viselt gyémántokkal gazdagon díszítve. Minden osztály képviselve volt kitűnő egyéniségek által. A császári család és az országok és városok küldöttségein kívül mindnyájan legfényesebb nemzeti öltözetekben, még valamennyi nagykövet, miniszter, főpádság és tábornoki kar jelen volt. Valamennyi felirat több száz, az asztalon hevert öt külön tereben, valamint az erkélyeken is. A császári pár előtt kis külön kört képzett, hol csak kevés urhölgy vett részt. 10 órákor a nagy terembejelent meg a császári pár, e terem 1700 láng világította, a csillárok nagyszerű virágláncokkal voltak díszítve. A nagy redut tereben gazdag buffet és borok. 9-kor nagy katonai takarodó zenével, melyet a sokaság örömmel üdvözölt.

Ő felsége az osztrák püspöki karnak következőleg válaszolt: Ama üdvkívánatokat, melyeket önök, igen tisztelendő urak, Nekem és a Császárnénak házasságunk 25 éves évfordulójára ünnepén oly meleg szavakban nyilváníttak, meghatva fogadjuk. Mi e kívánatokat, mint ép annyi hű szívekből fakadó imát vesszük. Hallgassa meg önöket az isten. Az osztrák püspöki kar mindenkor hathatós tanujelét adta házam iránti ragaszkodásának és csak hálás elismeréssel gondolhatok a fardhatatlan buzgalomra, hogy a lelki gondosságot és erkölcsiiséget fejleszse, a kötelességérzetet éleszse és az irántam és a monarchia iránti hűség érzelmét fentartsa. Én és a Császárné a mai napon nyilvánított ragaszkodó érzelmeikért szíves köszönetet mondunk önöknek.

Az urakházának következőleg válaszolt: Mélyen meg vagyok hatva ama szerencsekívánatoktól, melyekkel birodalmi tanácsom urakháza Engem és a Császárnét házasságunk 25 éves évfordulóján üdvözölt. Az urakházának legszébb hagyományai közé tartozik, hogy valahányszor népeim házam sorsa iránti részvétüknek kifejezést adnak, első sorban áll azok közt, kik nemcsak érzelmeiket ékesszólóan tolmácsolják. Így az urakháza derült és borus napokban a dynasztikus hűség órének bizonyul ép úgy, mint magas hivatását az állami életben hűszeregettel és odaadással teljesíti. Fogadják a Magam és a Császárné szíves köszönetét a mai napon nyilvánított üdvözléseikért és legyenek biztosak ezután is császári kegyem felől.

A képviselőházhoz így szólt: Hálás szívvel fogadom a Magam és Császárné nevében a képviselőház üdvkívánatait a mai napon. Mindenkör örömdetes szám népeim hű ragaszkodásának biztosítékát törvényes képviselőinek közlege által átvenni, különös elégtételre szolgát, hogy a képviselőháznak alkotmányos tevékenysége emlékeztetése korszakának végén még alkalma nyílik részvételét 25 évvel ezelőtt kötött házasságom emlékünnepe iránt oly szíves módon nyilvánítni. Vajha a jókívánatok, melyekkel a képviselőház Engem üdvözölt, isten kegyes segítségével teljesedőbe mennek a haza üdvére, melynek egyesült erőnk szentelve van, és melynek sorsa

házamével elválaszthatatlanul egybe van fűzve. Adják át a képviselőháznak a Magam és a Császárné legszívesebb köszönetét és folytonos kegyelműnk biztositását.

Bécs város küldöttségének est válasza: Hálásan emlékszem ama lelkes örömrre, melylyel kedves Bécs 25 évvel ezelőtt a császárnét az ünnepélyes bevonuláskor üdvözölte. Ugyan a szívből jövő hang, ugyanaz a szeretet és hűség, melylyel e mindinkább felvirágzó város Engem gyermekeségem óta környezett, melyet Irántam tróara léptem óta örömben és búban tanusított, és melyet önök — ha isten is úgy akarja — házam iránt megőrizni és tanusítani fognak a legkésőbb napokig. Fogadják a Magam és a Császárné nevében a legszívesebb köszönetet. — A fényes ünnepélyt az ezüst lakodalm tiszteletére csak azért engedtem meg, hogy újból tanusítsam részvételmet az ipar és a szőpművészetek fejlődése iránt.

Csehország országos képviselőinek szerencsekívánataira a császár következőleg válaszolt: „Nagy megelégedéssel veszem a szerencsekívánatokat, melyeket házasságom 25-ik évfordulója alkalmából nekem és a császárnénak kifejeztek. Mint az ország mind két törzse az ily alkalmaknál egyesült az uralkodó ház iránti szeretet és hűségben, erősen reményelem, hogy ez egyesülés kötelezően elég erős lesz, hogy a mig a létező ellentétek kiegyenlítettnek, béke és kiengesztelés lépjen az állami élet minden terén, és hogy az állam jólétére egyesítse az összes nemes erőket. Köszönmőm loyális nyilatkozatokat s szívesen biztosítom tartós kegyem, valamint folytonos atyai gondoskodásomról, szép országuk fejlődésére. Vigyék meg Csehország összes lakosának császári üdvözlétemet és elismerésem a személyen és házan iránt mindig tanusított hű ragaszkodásért.”

Az alsó-ausztriai bizottság felirata következőleg hangzik:

„Császári és királyi felségek! Egy örömhangoztól visszahagyanak az osztrák monarchia tartományai, örömhangoztól visszahagyanak az osztrák szívek dynasztiai érzelmekből fakad.

Mindenki siet hódolatát az uralkodó pár elé vinni és az Enns alatti Ausztria is, mely hazafui hűszekességgel nevezi magát a törzstartományának, mely hat századon át benső megelégedéssel osztozott a dynasztia örömeiben és bánatában is, mindig birta fejedelme kegyét, az Enns és Ausztria is siet szerencsekívánataival a trón számolya elé azon kérelemmel, hogy: fogadják császári és királyi felségtek az ország hű ragaszkodásának biztositását a császár és trón iránt és maradjanak az ország jog- és intézményeinek védői, a szegények és szorongatottak támogatói. Isten áldja a hűségeket!

Bécs ápril hóban 1879. Az alsó-ausztriai országos bizottság.

A küldöttségnek, mely e feliratot átnyújtotta, a császár következőleg válaszolt:

„A benső részvét, melylyel Alsó-Ausztria a monarchia törzstartományának lakossága századok óta viseltetik házam iránt, az eny elmondott szerencsekívánataiban új kifejezést nyert. Házasságomnak 25-dik évfordulója, hű népeimnek minden oldalról nyilvánítt szeretete és tisztelete által kötött örömnappá válik. Fogadják a szívemnek oly jól eső loyális nyilatkozatát a magam és a császárné legelénkebb köszönetét és vigyék meg Alsó-ausztria összes lakosságának császári üdvözlétnket.”

Az erdélyrészi birtok-viszonyok rendezése

és egyéb, az itteni gazdaság emelése érdekében teendő megvitatására a földmívelési miniszter értekezletet hívott össze e hó 23-ára, melyre a meghívottak teljes névsora a következő:

Tisza László, br. Bánffy Albert, Bereozky Sándor, Bacon József, Tibád Antal, Lészay Lajos, br. Kemény János, Szabó József, Paget János, gr. Schweinitz Gyula, Hilibi Gál János, Szentgyörgyi Imre, Dekany Henrik, Bokros Elek, Velits Lajos és Bánffy Dező br.

Az értekezlet által megvitatandó kérdések a következő pontokban foglalvák:

1. Minek tulajdonítható, hogy a birtokrendezés (tagosítási arányosítási) ügyek menete Erdélyben, különösen az 1871. évi LIII., LIV. és LV. törvényekhez életbeléptetése óta szám és eredmény szerint folyton kedvezőtlenebb?

2. Mennyiben okai ennek a még függőben lévő egyes telkek és telekrészek természete, meg és visszaváltatás iránti perek?

3. Szorozható-e ezen okok közt, hogy a rendezés, tagosítás, arányosítás gyakorlatilag véve egy eljárás tárgyává tétetett?

4. Nem vehetők-e ki egyes (erdei, havasi, különös mívelőd az 1871. évi LV. t. czikk 21. §-ában nem érintett és ott említettekhez hasonló) területek az általános határtagositás alól?

Nem tétethetnek-e ezek külön rendezés és tagosítás tárgyává?

Ha igen:

5. Szükséges-e a tagosítás megengedését az 1/3 részt kimutatásról feltételezni? és ha igen: mely területek számítandók ebbe?

6. Nem szükséges-e mezei és közrendezési

szempontból intézkedni, hogy az erdei birtok rendezése alkalmával egyuttal a közbeneső egyes, be nem telepített résztelek is rendezés alá vélessenek?

7. Alkalmazhatók-e a birtok rendezési egyáltalában urbéri peres ügyekre a rendes peres eljárás szabályai?

Nem volna-e célszerű az eddigi eljárás helyett a nyomozó eljárást alkalmazni?

8. Az eddigi eljárás mely hibái miatt akadtak meg a birtokrendezések és tagosítások?

Mik volna az azon eljárás szabályok főbb vonásai, melyek ezen ügyek egyszerűbb, gyorsabb és olcsóbb keresztülvitelét eredményeznék, anélkül, hogy a tulajdonjog és annak szabad védelem veszélyeztetnék?

9. Mennyiben használhatók és minő területekre nézve birtokrendezési, tagosítási stb. eljárásoknál a hitelleltekönyvi területi adatok?

10. Mi módon lehet könnyíteni a rendezési készpénzkiadásokon úgy, hogy ezáltal egyuttal az állandó kataszter életbeléptetése is gyorsíttassék és költségei is apasztassanak?

11. A rendezési készpénz költségek mely kulcs szerint vetendők ki?

12. Az erdélyi gazdasági egylet által felvetett egyéb kérdések.

Mint látjuk, a kérdőív első tizenegy pontja jobbra elég nehéz jogi kérdések involái, melyek megoldása felé ha csak egy lépestörtünk, az értekezlet már is lényeges eredményt lesz képes felmutatni.

108-ik a közlemény a kolozsvári árvaház javára történt adakozásokról.

Ajándékok:

Elárusított pujkakért bevételt 9 frt 20 krajczár.

Husvételra ajándékoztak:

Vince István 20 nagy kalácsot, gr. Kornis Berta 8 nagy kalácsot, br. Bornemissa Ignác 36 piros tojást, 1 nagy bárányt, Tauffer Ferencz virág és vetemény magokat, Gyarmathi Miklós virág magokat, Becsei Hugóné 20 szép kalácsot, 1 nagy mákos kiftit, Váradi Mór 1 nagy kalácsot, 3 nagy mákos kiftit.

Fogadják a nemes szívű adakozók „az árvák” nevében hálás köszönetünket. Kolozsvár, 1879. apr. 25-én.

Br. Bornemissa Ignáczné,

elnök.

Szász Domokosné,

titkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. apr. 25.

— **Ő császári és Apostoli királyi Felsége**, ezüst menyegzője alkalmából, legf. magánvagyonából vett tőkék felajánlása által, negyven östündiját háromszáz forintjait aranyban az osztrák-magyar monarchia egyeteméi négy kara valamelyikének szegénysorsu és érdemes hallgatói, — továbbá hűz ingyenes helyet a hernalsi és soproni katonatiszti leánynevelő-intézetek számára, melyek azonban a szerint, a mint a helyiségek megenyedik, csak fokozatosan lesznek betöltendők, — végül tíz ingyenes helyet a fischau katonai árvaházban legkegyelmesebben alapítani méltóztatott. Az östündíjak közül, melyek a „Ferencz-József-Erzsébet-aranyöstündíj” nevet viselendik, a bécsi és budapesti egyetemekre egyenkint hét, a prágaira öt, a gráci, innsbrucki, krakói, lemergi, csernoviczi, kolozsvári és zágrábi egyetemekre pedig három-három van rendelve.

— **Ő császári és Apostoli Királyi Felsége**, 1879-ik évi április hó 20-án Bécsben kelt legfelső elhatározásával, a magyar honvédség legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: A tetleges állományban a gyalogságnál őrnagyokká: Öhlberg Károly lovag századost s a 16-ik, Zlamál Gusztáv lovag századost s a 78-ik zászlóalj parancsnokát, jelen alkalmazásukban való megmaradás mellett; Bernolák Károly századost, egyuttal az erdélyi VI. honvédkerületi parancsnokság segédtisztjévé; I. osztályu századosokká: Csiky Gergelyt, nagykedei Fekete Bélát; főhadnagyokká: Mucsy Józsefet, Papkés Albertet, Gidófalvy Kázmért, Diószeghy Mihályt, Dóza Jánost; hadnagyokká: következő tetleges állományu hadapródtszihelyetteseket, úgy mint: Faragó Jánost, Stankóczy Dezsőt, Petrács Györgyöt a lovasságnál; századosokká: csisó-kereszturi Torma Imrét. *A szabadságot állományban:* A lovasságnál: ezredessé: Bernáth Albert szabadságot állományu lovasszerdest; hadnagygyá: Paksy Miklós szabadságot állományu lovasszerdest; főhadnagyokká: dr. Borosnyay Lukács Béla orvos sebész tudost, segéd orvosát: dr. Seyfried Ernő polgári orvostudost.

— **A nemzeti színházban** tegnap a királyi ezüstmennyegző napjának estjén, mint a megelőző este ismét díszelőadás volt. Ezuttal Jókai alkalmi darabja, a „Hős Pálfi” került előadásra, a lehető legkevesebb sikerrel. A darab sem mint alkalmi mű, sem mint drámai alkotás nem

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

